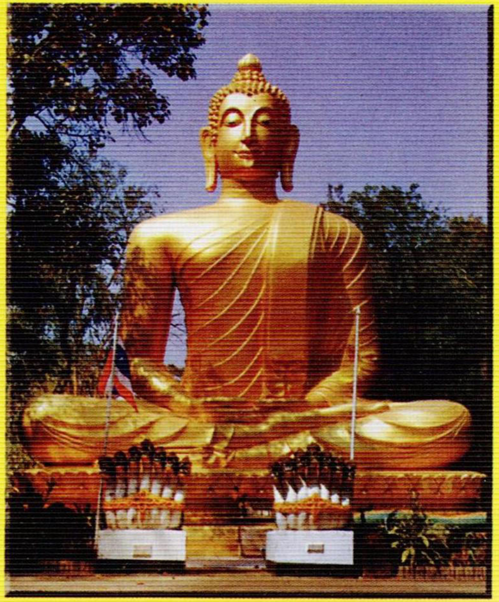
ธรรมบรรณาการ เนื่องในงานมุทิตาสักการะ อายุวัฒนะครบรอบ ๘๐ ปี

พระมงคลกิตติธาดา ๔ มกราคม ๒๕๕๔

เกล็ดเพชร
....ในเม็ดทราย

พระมงคลกิตติธาดา

ด้วยความปรารถนาดีจาก

....

....

มอบแด่

....

....

หนังสือเล่มนี้

พิมพ์แจกเป็นธรรมทาน

โดย

กองทุนพลังชีวิต อาคมธรรมทาน

สพฺพทานํ ธมฺมทานํ ชินาติ

เกล็ดเพชร...ในเม็ดทราย

พระมงคลกิตติธาดา

ธันวาคม ๒๕๕๕ จำนวน ๕,๐๐๐ เล่ม
โดย กองทุนพลังชีวิต อาคมธรรมทาน
จัดพิมพ์เผยแผ่เป็นธรรมบรรณาการ ไม่มีจำหน่าย
ตามเจตนารมณ์ของ **เรืออากาศตรี อาคม ทันนิเทศ**

ยุทธนา เพ็งปาน
วิทยุทหารอากาศ ๐๑ มีนบุรี คลื่นความถี่ ๙๔๕ กิโลเฮิรตซ์ เอ.เอ็ม.
เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๓๐ น. ทุกวันจันทร์-วันเสาร์
เขตมีนบุรี กรุงเทพฯ ๑๐๕๑๐
โทร. ๐-๒๙๑๔-๖๓๐๗, ๐-๒๙๑๔-๖๕๑๗

✦ การสั่งจ่ายธนาณัติ กรุณาสั่งจ่ายปณ. มีนบุรีเพียงแห่งเดียว
✦ การโอนเงินทางธนาคาร กรุณาโอนเข้าบัญชี
- ธนาคารกสิกรไทย สาขามีนบุรี
  เลขที่บัญชี ๐๙๔-๒-๐๓๙๕๖๗ ออมทรัพย์ ชื่อบัญชี นายยุทธนา เพ็งปาน
- ธนาคารกรุงเทพ สาขามีนบุรี
  เลขที่บัญชี ๑๔๕-๕-๒๔๖๓๔๖ ออมทรัพย์ ชื่อบัญชี นายยุทธนา เพ็งปาน

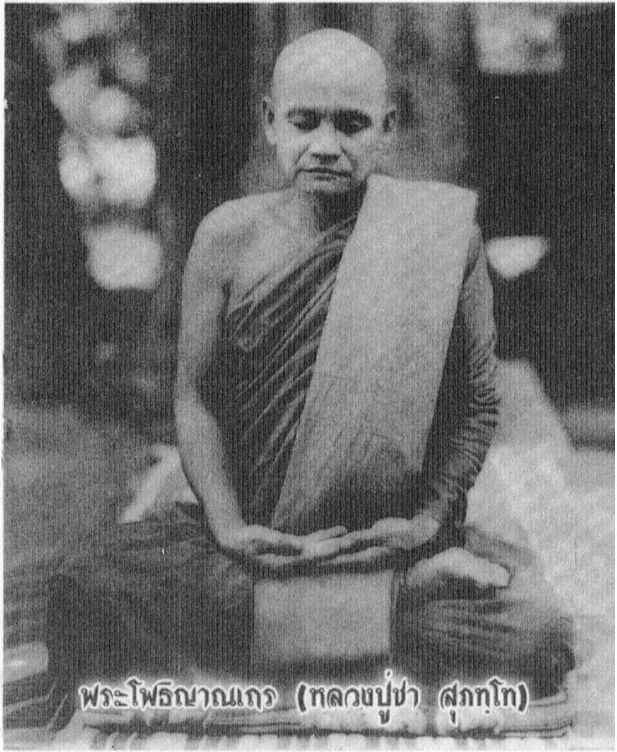
เมื่อโอนเงินเข้าบัญชีธนาคารแล้ว กรุณาส่งสำเนาทางโทรสาร ๐-๒๙๑๔-๖๓๐๗
หรือไปรษณีย์ ที่สถานีวิทยุทหารอากาศ ๐๑ มีนบุรี เขตมีนบุรี กรุงเทพฯ ๑๐๕๑๐

พิมพ์ที่ ชินอักษรการพิมพ์ ๔๒๗/๑๘ ถ.ประชาราษฎร์ สาย ๒ แขวงบางซื่อ
เขตบางซื่อ กทม. ๑๐๘๐๐ โทร. ๐-๒๕๘๕-๒๒๑๔, ๐-๒๙๑๒-๗๘๙๕

เกล็ดเพชร
ในเม็ดทราย

เกล็ดเพชรในเม็ดทราย

เจ้าอาวาสวัดป่าวิเวกธรรมชาน์
อำเภอม่วงสามสิบ
จังหวัดอุบลราชธานี ๓๔๑๔๐

พระโพธิญาณเถร (หลวงปู่ชา สุภทฺโท)

อนุโมทนา

เกล็ดเพชรในเม็ดทราย ย่อมหมายถึงเพชร
งามที่มีแทรกอยู่ตามหมู่ทราย แม้จะถูกกลบบังไว้
แต่ก็ยังมีแสงแวววาว มีราคาน่าดูอยู่

ดังเช่น คติธรรม คำสอนมงคลดี ที่พระพุทธ
องค์และครูบาอาจารย์ได้สอนไว้แล้ว ย่อมมี
คุณค่าอยู่มาก เมื่อเราจำได้ นำไปปฏิบัติตาม
ย่อมเป็นประโยชน์ แก่ตนและส่วนรวม

เนื่องในคราวที่ข้าพเจ้า มีอายุครบรอบ ๘๐ ปี
ได้มี พ.ต.ท. เกษม-คุณสุวพร ไชยณรงค์และคณะ
ร่วมกันจัดพิมพ์ขึ้นอีก เพื่อเป็นประโยชน์แก่
ผู้สนใจ คือเป็นธรรมทานที่ดี เพราะธรรมะ
เป็นอาหารใจ เป็นยาใจ และที่พึ่งทางใจ ที่ให้
สันติสุข แก่หมู่มนุษย์ ทุกรูปทุกนาม

อาตมาจึง อนุโมทนา ในกุศลจิต ที่มีบัณฑิต
สรรเสริญ ได้พิมพ์เผยแผ่ ขอให้คณะผู้จัดพิมพ์
และผู้อ่าน มีความเจริญ ร่มเย็นเป็นสุขในธรรม.

พระสุดตลกัง

ผู้ฝ่ายสังฆกรรมธานี

พระคุณพ่อแม่

อันแผ่นดิน ถิ่นพิภพ จบไตรหล้า
มีคุณค่า น้อยกว่า พ่อแม่ฉัน

๒

ความหวังของพ่อแม่

เมื่อยามเฒ่า หมายใจเจ้า เฝ้ารับใช้
เมื่อยามไข้ หมายใจเจ้า เฝ้ารักษา

พ่อแม่พราก จากไป เพียงรูปขันธ์
ดวงใจนั้น ยังเฝ้าดู อยู่ใกล้ใกล้
ด้วยความรัก ห่วงหา และอาลัย

๔

ถึงคราวเรียน เพียรขยัน เอาใจใส่
ด้วยตั้งใจ มุ่งมั่น รู้คุณค่า
อย่าปล่อยกาย ปล่อยใจ เสียเวลา
แสวงหา ความรู้ดี มีค่าเอย

คำเตือนจากพ่อ

ลูกเอ๋ย ลูกฟังเสียง จากพ่อบ้าง
ในบางครั้ง พ่อกร้าวแข็ง ลูกขื่นขม
พ่อก็รู้ ว่าลูกรัก ร้าวระทม
แต่พ่อตรม ยิ่งกว่าเจ้า หลายเท่านัก

ถึงงานหนัก เพียงใด พ่อไม่เศร้า
ถ้าเพื่อเจ้า พ่อทนได้ ด้วยใจรัก
แต่ถ้าลูก ทำชั่วอย่าง อัปลักษณ์

แม้นลูกทำ ความดี เป็นศรีส่ง
ช่วยดำรง เกียรติตระกูล พูนค่าสม
พ่อก็ปลื้ม สบายใจ ได้ชื่นชม

น้ำใจแม่

รักใดเล่า จะรักแน่ เท่าแม่รัก
ผูกสมัคร ลูกมั่น มิหวั่นไหว

ยามลูกขื่น แม่ขม ตรมหลายเท่า
ยามลูกเศร้า แม่โศก วิโยคกว่า
ยามลูกหา แม่หวัง คอยดวงตา
ยามลูกมา แม่หมด ลดห่วงใย

คำเตือนจากแม่

ลูกแม่ แลเห็น แล้วหรือ
ชีวิต นี้คือ สิ่งไหล

ลูกแม่ จงเห็น สัจจะ
ชั่วละ ดีสร้าง ไม่สาย
เหนือดี นั้นคือ ไม่ตาย

๑๒

ลูกรัก ตั้งใจ ใฝ่สร้าง
หนทาง นำเรา ก้าวหน้า
ก่อบุญ ความดี นานา
เสริมสร้าง ชีวา ร่มเย็น

อดทน ฝึกฝน เป็นนิตย์
ตั้งจิต ทำงาน ให้เด่น
ทำเถิด ทำดี เช้าเย็น
ย่อมเป็น ปัจจัย ให้จำเริญ

๑๔

ความรักของแม่

แม่ผู้ให้กำเนิด แม่ผู้เลิศบุญธรรม
แม่ผู้ช่วยอุปถัมภ์ มีคุณล้ำได้ช่วยเรา

พระสูงสุด คือพระรัตนะตรัย

พระอยู่ที่บ้าน คือพ่อแม่

พระอยู่ที่โรงเรียน คือครูอาจารย์

พระ มีในโลกล้วน นานา
คุณ ยิ่งพสุธา มากล้น
ของ ใดเล่าจักหา เทียบเท่า แม่เฮย
แม่ มากคุณค่าล้น ยิ่งฟ้ากว่าดิน

เรื่อง ราวมีอยู่แล้ว นับพัน ปีเฮย
กฎ ทุกทุกสิ่งอัน บ่งไว้
แห่ง ไหนจักแปรผัน หลบหลีก ได้นา
กรรม ชั่วดีทำได้ ส่งให้ผลสนอง

๑๘

ทำ กรรมทุกอย่างล้วน นานา
ดี ย่อมจักนำพา ส่งให้
มี จิตยิ่งหรรษา สดชื่น เสมอนา

๑๙

ทำ　กรรมนำก่อตั้ง　มีผล
ชั่ว　ส่งจิตมืดมน　ก่อไว้
มี　ลำบากยากตน　ร้อนเร่า

๒๐

ศีลธรรมร่มเย็น

มีศีลธรรม นำเรา ให้เรืองรุ่ง
มีศีลธรรม สิ่งที่มุ่ง ย่อมได้สม
มีศีลธรรม นำให้ สบายอารมณ์
มีศีลธรรม คนนิยม ทั่วแดนดิน

๒๑ *เกล็ดเพชรในเม็ดทราย*

ปฏิบัติธรรม นำใจ ใสสะอาด
ปฏิบัติธรรม สามารถ เป็นสุขสันต์
ปฏิบัติธรรม พ้นทุกข์ สุขอนันต์
ปฏิบัติธรรม นำชีวัน ให้ร่มเย็น

อยากสุขสบายเบา อย่าหาเหาใส่หัว
เรียนให้รู้ ดูให้จำ ทำให้เป็น ดีแน่

๒๗

น้ำใจครู

อันช่างเหล็ก ตีเหล็ก ให้แกร่งกล้า
จนเป็นพร้า จอบเสียม และมีดขวาน

คุณธรรมสิบอย่าง

หนึ่ง ขยัน หมั่นกอปร กิจการ
สอง คุ้มทรัพย์ ศฤงคาร หามาได้
สาม คบหา เพื่อนดี ที่จริงใจ
สี่ พึงใช้ ทรัพย์สิน อย่างระวัง
ห้า สันโดษ ยินดีทรัพย์ ที่มีแล้ว
หก วางแนว แสวงหา อย่าสิ้นหวัง
เจ็ด พอใจ ทุกงาน ให้จริงจัง
แปด พึงตั้ง ใจเพียรกล้า รู้ค่างาน
เก้า แน่แน่ว จิตใจ ไม่อ่อนแอ
สิบ ปัญหามี มาแก้ อย่าเกียจคร้าน
บำเพ็ญธรรม ครบถ้วน สิบประการ
เชื่อเถิดท่าน สู้ภัย ได้แน่นอน

เยาวชนคนดี

เยาวชน พวกเรา เหล่านักเรียน
มาพากเพียร เรียนธรรมะ กับหลวงปู่
ท่านเมตตา สอนสั่ง ทำให้ดู
ท่านย้ำอยู่ จงทำดี ทุกเวลา

๒๖

ปิดภาคเรียน มาเพียร พัฒนาจิต
นำชีวิต ใฝ่ดี มีคุณค่า
เพื่อฝึกหัด กายใจ และวาจา
เป็นบุญพา พ่อแม่ ได้ชื่นใจ

๒๗

เยาวชน คนดี ต้องหนักแน่น
ยึดแบบแผน ศีลธรรม นำนิสัย
ฝีอบาย สิ่งชั่ว หลีกให้ไกล
อย่าเข้าใกล้ ทดลอง หมองราคี

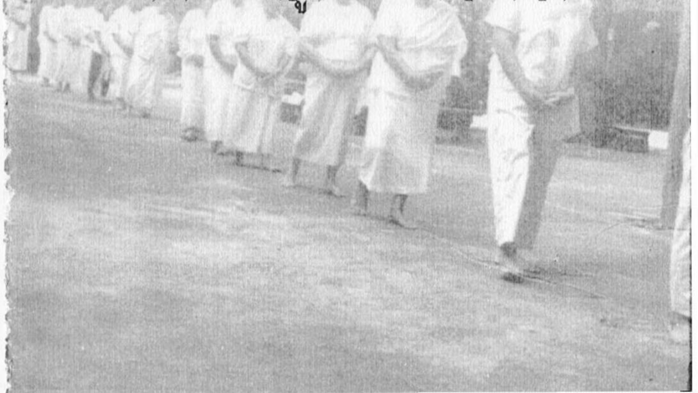
๒๘

หมั่นปฏิบัติ ธรรมะ ชำระจิต
วันละนิด ทำได้ ใจผ่องศรี
หลวงปู่สอน หมั่นน้อมนึก ฝึกจิตดี
เป็นศักดิ์ศรี แก่ตน พ้นบ่วงมาร

ผีหกตัว

ผีตัวที่หนึ่ง ชอบดื่มสุรา เป็นอาจิณ
ไม่ชอบกิน ข้าวปลา เป็นอาหาร
ผีตัวที่สอง ชอบเที่ยว ยามวิกาล
ไม่รักบ้าน รักลูก ครอบครัวตน

ผีตัวที่สาม ชอบเที่ยวดู การละเล่น
ไม่ละเว้น บาร์คลับ ละครโขน
ผีตัวที่สี่ ชอบคบคนชั่ว มั่วกับโจร
หนีไม่พ้น อาญา ตราแผ่นดิน

ผีตัวที่ห้า ชอบเล่นหวยมวยม้า กีฬาบัตร
สารพัด ไพ่ถั่วโป ไฮโลสิ้น
ผีตัวที่หก ชอบเกียจคร้าน การทำกิน
มีทั้งสิ้น หกผี อัปรีย์เอย

ณ เณรมั่นใจ

เป็นเหล่ากอ สมณะ คือสามเณร
มีกฎเกณฑ์ มาบวชได้ ด้วยใจมั่น
ขอตั้งสัจจ์ จะทำดี ทุกคืนวัน
จะยึดมั่น ศีลธรรม ประจำใจ

จะทำตาม ข้อวัตร ไม่ขัดขืน
ไม่ฝ่าฝืน ปล่อยตน จนเหลวไหล
จะปรารภ ความเพียร ให้ขึ้นใจ
ขอเพียงได้ พบสุข ทุกข์ห่างไกล

๗๔

จะสำรวม กายใจ วจีพร้อม
จะนอบน้อม คุณธรรม นำผ่องใส
จะทำจริง ทุกสิ่งสรรพ์ ด้วยมั่นใจ
หวังให้ใกล้ ได้พบ พระนิพพาน

ดู...

ดูตัวเองให้ออก

บอกตัวเองให้ได้

ใช้ตัวเองให้เป็น

ย่อมจะเห็นสัจธรรม

๓๖

ดิน...

พื้นดินแม้เราจะเอาของสะอาด
หรือสกปรกเทลง ดินก็ไม่ว่าอะไร
จะพูนเป็นชั้น จะปั้นเป็นก้อน
จะขุดเป็นคลอง
ดินก็เฉยอยู่
มนุษย์ควรเอาดินเป็นครูเสียบ้าง

น้ำ...

น้ำให้ความชุ่มฉ่ำเย็นเป็นประโยชน์

ถ้ามากเกินไปจนท่วมก็เกิดโทษได้

น้ำคือกิเลสตัณหา

มันจะพาเราไปสู่ความเดือดร้อน

วุ่นวายเสียหายมากกว่า

ลม...

ลมพัดสิ่งต่างๆ ไม่เลือก มีทั้งคุณและโทษ
แต่ลมใต้ฝุ่น ฟังชื่อแล้วเล็กนิดเดียว
มันพัดไปเป็นภัยอันตรายมากๆ
ลมปากของมนุษย์ ระวังให้มาก
ปากเขา หูเรา ห้ามเขาไม่ได้
ให้ระวังหูของเราจะดีกว่า

ไฟ...

ไฟให้ความอุ่น ความร้อน
ให้แสงสว่าง มากเกินไปเป็นโทษ
ไฟกิเลส ราคะ โทสะ โมหะ
ระวังมันจะไหม้ใจ มีอันตรายมากกว่า

น้ำใจของแม่

แม่จะไม่ยอมหิว ถ้าลูกยังไม่อิ่ม
แม่จะไม่ยอมง่วง ถ้าลูกยังไม่หลับ
แม่จะไม่ยอมหนาว ถ้าลูกยังไม่อุ่น
แม่จะไม่ยอมร้อน ถ้าลูกยังไม่เย็น
แม่จะไม่ยอมมี ถ้าลูกยังไม่มี
แม่จะไม่ยอมจน ถ้าลูกยังต้องการ

อันแผ่นดิน ถิ่นพิภพ จบไตรหล้า
มีคุณค่า น้อยกว่า พ่อแม่ฉัน
คุณพ่อแม่ มีมากล้น พ้นรำพัน
มีอนันต์ เอนกยิ่ง กว่าสิ่งใด

นกไม่เห็นฟ้า
ปลาไม่เห็นน้ำ
คนใจทรามมองไม่เห็น
พระคุณของพ่อแม่ ครู อาจารย์.

เปิดไฟสว่างได้ทุกคืนวัน
ลืมนึกถึงไม้ขีดและเทียนไข
พอไฟดับมืดเมื่อใด
เอ! ไม้ขีด เทียนไข...อยู่ไหนนะ?

๔๔

อยู่ใกล้พ่อแม่จำเจทุกวัน
ลืมนึกถึงพระคุณของท่าน
แต่พอท่านจากไป
โอ้! พระคุณล้นเกล้าของลูก...อยู่ไหน?

ศิษย์ลืมครู ลูกลืมพ่อแม่
กระแตลืมป่า หมาลืมเจ้าของ
ระวังอย่าใกล้ อันตรายจะเกิดแก่เรา

พ่อแม่ เป็นพระ เป็นครู เป็นเทพ
องค์แรกของลูก ที่ลูกจะต้องเคารพ
กตัญญู บูชาพระคุณ
หาทางทดแทนพระคุณของท่าน

พ่อแม่ ครู อาจารย์
เปรียบเหมือนต้นไม้ใหญ่
มีร่มเงาเย็น ฝูงวิหคนกกาได้อาศัย
จะมีนกสักกี่ตัว ที่รู้จักบุญคุณของต้นไม้
เราเป็นมนุษย์ลืมบุญคุณของผู้มีพระคุณ...
ก็ทรามกว่าสัตว์

อันร่มไม้ ชายคา ที่อาศัย
เราอย่าไป ทำลาย ให้วายวุ่น
อีกพ่อแม่ ครูอาจารย์ ผู้มีคุณ
เนรคุณ ท่านเหล่านี้ อัปรีย์คน

ร้านอาหาร เขามีไว้ เพื่อขายให้คนหิว

โรงหนัง โรงละคร

เขาไม่หวังเก็บเงินจากคนตาบอด.

ธรรมะของพระพุทธเจ้า ตรัสสอนไว้

เพื่อให้คนมีกิเลสตัณหานี่แหละปฏิบัติตาม.

เหลือแต่เว้าบ่เห็นบ่อนเบาหนัก

ย่างบ่อไปนำทาง สิถืกดงเสือฮ้าย

ดีแต่พูดธรรม สอนธรรม สวดธรรม

ไม่ปฏิบัติตามระวังจะเข้าดงเสือร้าย (กิเลส)

เห็นคนเฒ่าให้เจ้าฮ่ำเพิงคึด
อย่าสิมัวโอหังว่าโตยังน้อย
เห็นคนแก่เฒ่าสั่งสอนอย่ายิ้มเยาะ
นึกว่าตัวยังหนุ่มสาวฉลาดกว่า ระวังภัยจะมี

๕๒

ออกจากบ้านให้เจ้าฮ่ำเพิงคึด

อย่าสิโวๆ เสียงข่มคนภัยสิต้อง

ออกจากบ้านไปไหนๆ ระวังกิริยามารยาท

ระวังการทำ   คำที่พูดอาจเป็นอันตรายได้

ยูงยางต้นลำสูงฮ่มใหญ่ย่าเอย
บาดว่าล้มดังก้องสนั่นเมือง
เป็นผู้ใหญ่ทำอะไร เป็นตัวอย่างของเด็ก
ทำไม่ดีชื่อเสียงชั่วดังกระฉ่อนไปทั่วเมือง

๕๔

เป็นชาวไร่ อย่ากลัวเสียงนกเสียงกา
เป็นชาวนา อย่ากลัวเสียงกบเสียงเขียด
บัณฑิตไม่หวั่นไหวเสียงนินทาและสรรเสริญ

สูงกว่าฟ้า ต่ำกว่าดิน

หนักกว่าหิน เบากว่านุ่น

สิ่งนั้นคืออะไร?

คือ จิตใจของคน

ค่าของคนอยู่ที่ผลของงาน

หรือว่า ค่าของคนอยู่ที่การทำประโยชน์

...คิดดูดีๆ

อ่อนน้อมถ่อมตน
มีค่ากว่าอ่อนแอ
เข้มแข็งอดทน
ดีกว่าแข็งกระด้างหยาบคาย

๕๘

คนเราดีกว่าสัตว์....จริงหรือ?

งั้นก็วิ่งแข่งม้า ว่ายน้ำแข่งปลา

บินแข่งนก ลากซุงแข่งช้าง

ลากไถแข่งควาย

ยามมืดวิ่งเข้าป่าแข่งหมา...แข่งแมว

....พอจะไหวไหม?

ในระยะที่หลวงพ่อชา กำลังสนับสนุน

การสร้างสาขาที่ ๕ (วัดถ้ำแสงเพชร) และ

สาขาที่๗ (วัดป่าวิเวกธรรมชาน์) และ

สาขาที่ ๘ (วัดป่าโพธิญาณ)

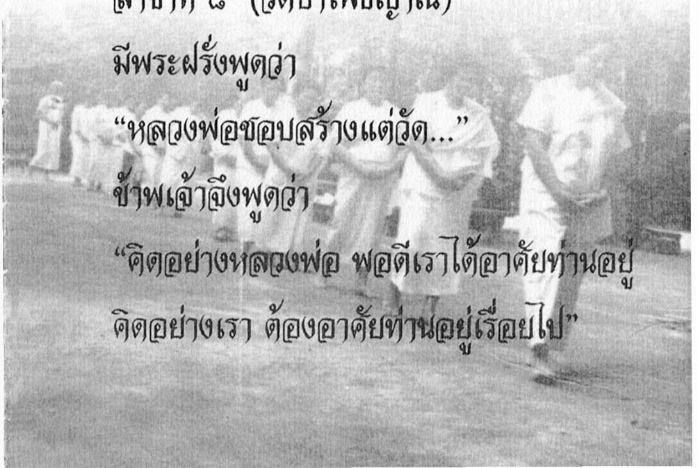
มีพระฝรั่งพูดว่า

"หลวงพ่อชอบสร้างแต่วัด..."

ข้าพเจ้าจึงพูดว่า

"คิดอย่างหลวงพ่อ พอดีเราได้อาศัยท่านอยู่

คิดอย่างเรา ต้องอาศัยท่านอยู่เรื่อยไป"

คนรวยคนจน ก็ไม่พ้นมรณา

คนดี คนบ้า ก็ต้องตายเหมือนกัน

อย่ารังเกียจเดียดฉันท์

ชังกันให้มันหมองหม่น

เพราะทุกๆคน ย่อมไม่พ้นความตาย

เกิด แก่ เจ็บ ตาย

ท่านทั้งหลาย โปรดจำใส่ใจ

เพราะไม่มีใคร พ้นตายไปได้สักคน

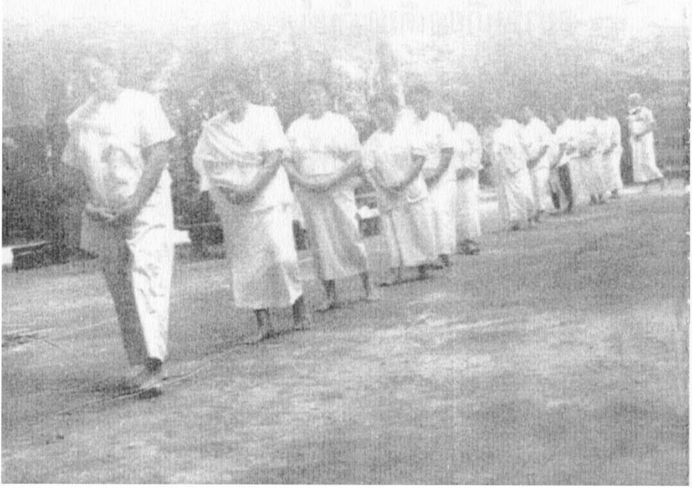
อย่ารังเกียจเดียดฉันท์

ชังกันให้มันหมองหม่น

เพราะทุกๆ คนหนีไม่พ้นความตาย

ชีวิตของเราไม่ยั่งยืน ความตายยั่งยืน
ชีวิตของเราไม่แน่ ความตายมีแน่

อะไรเอ่ย...ตายแล้วยังอยู่

ตอบ คนทำความดี ความดียังอยู่

อะไรเอ่ย...ยังอยู่ก็เหมือนตาย

ตอบ คนทำความชั่ว ตายจากความดี

๖๔

อย่าทำตนเหมือนไฟฉาย
ส่องดูไกลเกินตัว
จงทำตนเหมือนเทียนไข
ส่องสว่างอยู่รอบตัว

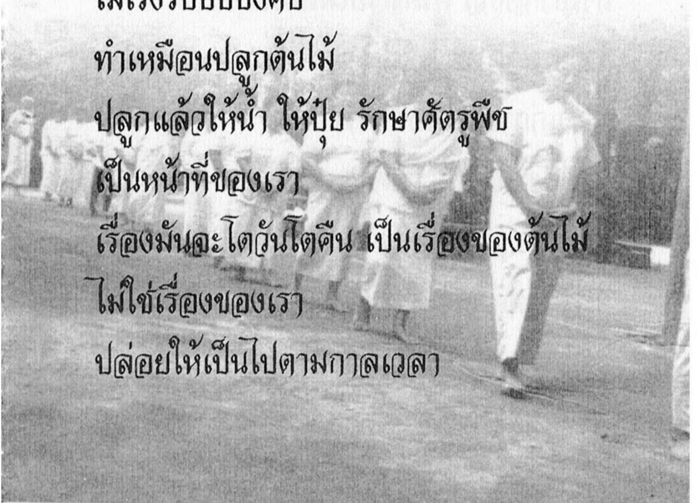
ใบไม้อยู่บนต้นยังทำประโยชน์แก่ต้นไม้
ร่วงหล่นลงมาก็เป็นปุ๋ยของต้นไม้
หมู่มนุษย์ทั้งหลายหากเอาใบไม้เป็นครู
ย่อมจะอยู่อย่างร่มเย็นเป็นสุขได้

บุตรและธิดาก็ดี โภคทรัพย์ทั้งหลายก็ดี
ไม่สามารถติดตามคนผู้ไปสู่โลกหน้าได้
โดยที่สุด แม้แต่ร่างกายก็ติดตามไปด้วยไม่ได้

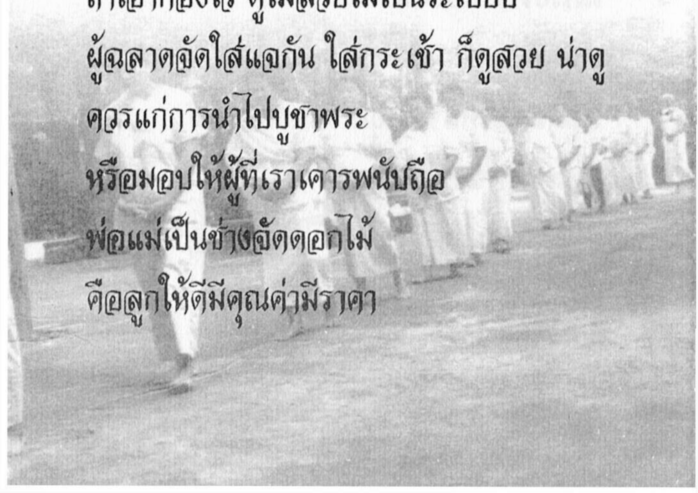

การปฏิบัติธรรม เป็นการระวังกาย วาจา ใจ
มีสติระลึกรู้อยู่ทุกอิริยาบถ
ทำตามหลักการไปเรื่อยๆ
ไม่เร่งรีบบีบบังคับ
ทำเหมือนปลูกต้นไม้
ปลูกแล้วให้น้ำ ให้ปุ๋ย รักษาศัตรูพืช
เป็นหน้าที่ของเรา
เรื่องมันจะโตวันโตคืน เป็นเรื่องของต้นไม้
ไม่ใช่เรื่องของเรา
ปล่อยให้เป็นไปตามกาลเวลา

๖๘

พ่อแม่ท่านรู้เหตุการณ์ ผ่านชีวิตมานาน
เมื่อท่านชี้แนะ เราเป็นลูกควรรับฟัง - ทำตาม,
ดอกไม้มีมากหลากสี
ถ้าเอากองไว้ ดูไม่สวยไม่เป็นระเบียบ
ผู้ฉลาดจัดใส่แจกัน ใส่กระเช้า ก็ดูสวย น่าดู
ควรแก่การนำไปบูชาพระ
หรือมอบให้ผู้ที่เราเคารพนับถือ
พ่อแม่เป็นช่างจัดดอกไม้
คือลูกให้ดีมีคุณค่ามีราคา

กินแก้หิว ยังมีเวลาพอ
กินแก้อยาก มากเรื่องไม่รู้จักพอ

จะซ่อนใน กลีบเมฆ กลางเวหา
ซ่อนกายา กลางสมุทร สุดวิสัย
จะซ่อนตัว กลางเขา ลำเนาไพร
ณ ถิ่นใด พ้นตาย นั้นไม่มี

ดูสายบัว บอกลึกตื้น ของธารา
ดูจรรยา บอกสันดาน ของคนได้
โง่, ฉลาด ฟังพูด พอเข้าใจ
ดินดี เลวไฉน ดูพืชเอย

คนอวดฉลาด

เอาอวดหมดแล้ว เหลือแต่ความโง่

คนอวดเก่ง

เอาอวดหมดแล้ว เหลือแต่ความขี้ขลาด

คนอวดดี

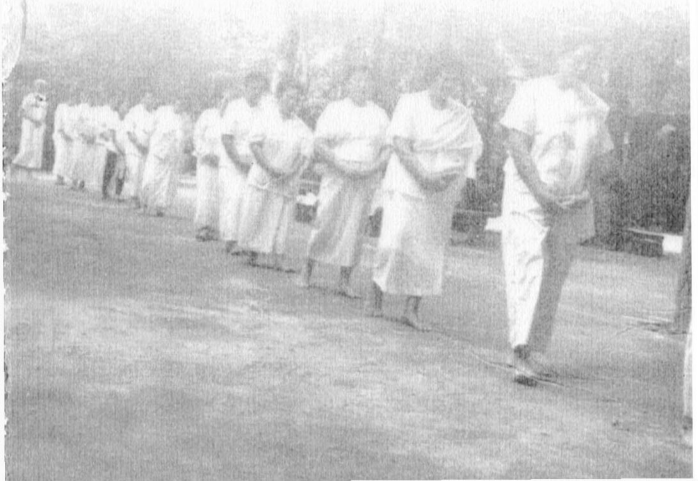
เอาดีอวดหมดแล้ว เหลือแต่ความไม่ดี

บัณฑิต

จะเก็บ ความฉลาด ความเก่ง ความดีไว้

ทำประโยชน์แก่ตนเองและสังคม

อย่าดูถูกสมมติ อย่าเห่อสมมติ
อย่าหลงสมมติ รับทราบสมมติไว้
ใช้สมมติให้เป็นประโยชน์ต่อไป

ลงทุนลงแรงมากเกินไป
ผลที่ได้เพียงเล็กน้อย
เขาเรียกว่า ขี่ช้างจับตั๊กแตน

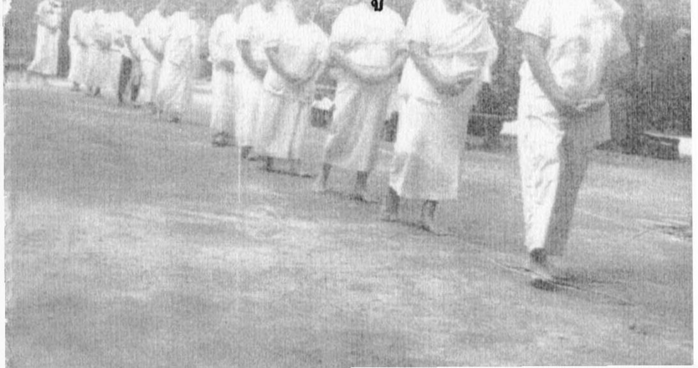
คิดผิดมันทุกข์ คิดถูกก็สบาย
ทุกข์กายหายไว ทุกข์ใจหายยาก
ทำใจไม่ให้ทุกข์ อยู่ที่ไหนก็สงบสบาย

ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ
เป็นเพียงประตู (ทวาร) ของจิต
จิตเท่านั้นเป็นผู้รู้ผู้เห็น
และเป็นผู้รับสุขหรือทุกข์

ผู้ใดสำรวมระวังจิตให้ดี
ผู้นั้นย่อมพ้นจากเครื่องร้อยรัดของมาร
ผู้ใดขาดความสำรวมระวังจิต
ย่อมถูกพิษพญามารทำร้ายเอา
จิตเป็นนาย กายเป็นลูกน้อง

อย่าคิดว่าเราดีกว่าเขา

คนดีกว่าเรายังมี

อย่าคิดว่าเราเก่งกว่าเขา

คนเก่งกว่าเรายังมี

อย่าคิดว่าเราฉลาดกว่าเขา

คนที่ฉลาดกว่าเรายังมี

ระวังกาย วาจา ใจให้ดี

อย่าทำเป็นลูกโป่งอัดลม

ทำตนให้เกิดความรู้...

นอกเหตุเหนือผล นอกดีเหนือชั่ว

นอกผิดเหนือถูก นอกแพ้เหนือชนะ

นอกสูงเหนือต่ำ นอกดำเหนือขาว

ผู้นั้นย่อมได้รับ ความสงบร่มเย็น...

๘๐

สิ่งเสพย์ติด เป็นอันตรายแก่ตัว
เป็นพิษครอบครัว เป็นภัยสังคม ระวังดีๆ

อันไม้ล้ม ข้ามไป ไม้ไม่ว่า
คนล้มอย่า ได้ข้าม หยามหมิ่นเขา
เราล้มบ้าง เขาจะข้าม ตามอย่างเรา
คนเล่นเอา ชอกช้ำ ระกำทรวง

๘๒

นาคราช มีพิษมาก ดั่งอาทิตย์
ย่อมซ่อนพิษ ไว้ใน มองไม่เห็น
แมลงป่อง พิษน้อย นิ่งไม่เป็น
ชูหางเด่น อวดอ้า ข้าเก่งจริง

เสียง หมู หมา กา ไก่
ฟังเสียงร้องที่ไรก็รู้
เสียงมนุษย์หวานๆ
อาจเป็นยาพิษเคลือบน้ำตาล
ต้องระวังให้ดี

ศัตรูมาในคราบศัตรู
พอจะรู้ได้ง่าย
แต่ศัตรูมาในคราบมิตร
จะต้องคิดรอบคอบ

ราตรียาวนาน
สำหรับคนนอนไม่หลับ
หนทางไกล
สำหรับคนผู้เมื่อยล้า
สงสารวัฏยาวนาน
สำหรับคนพาลไม่รู้สัจธรรม

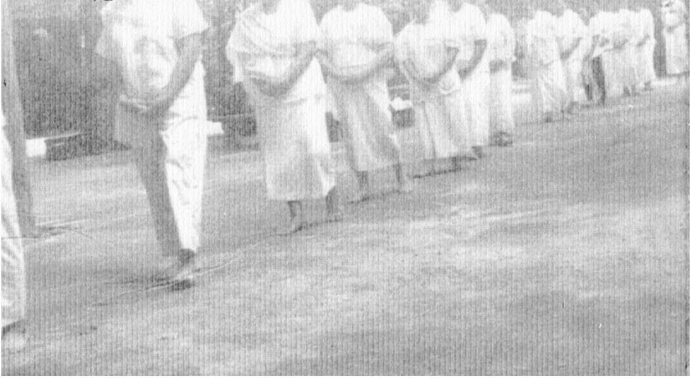
โรคเอดส์ทางกาย

เป็นอันตรายชาติเดียว

โรคเอดส์ทางจิต

เป็นพิษเป็นภัยหลายภพหลายชาติ

ความไม่มีโรค เป็นลาภอย่างยิ่ง

๘๗

โรคบางอย่าง รักษาก็หาย ไม่รักษาก็หาย
โรคบางอย่าง รักษาจึงหาย ไม่รักษาไม่หาย
โรคบางอย่าง รักษาก็ตาย ไม่รักษาก็ตาย

กำลังกายได้มาด้วยการเคลื่อนไหว
(กายบริหาร)
กำลังใจ ได้มาด้วยการหยุด
(บริหารจิต - ปฏิบัติธรรม)

บุญเป็นชื่อของความดี ความถูกต้อง
มีประโยชน์
บาปเป็นชื่อของความไม่ดี ไม่ถูกต้อง
ไร้ประโยชน์
อยากได้บุญก็ทูนเอา
อยากได้บาปก็หาบเอาเอง

มืดมา สว่างไป สว่างมา มืดไป
มืดมา มืดไป สว่างมา สว่างไป
แล้วท่านล่ะ เป็นคนประเภทไหน?

คนดำนอกขาวใน, ดำในขาวนอก
ดำทั้งนอก ดำทั้งใน
ขาวทั้งนอก ขาวทั้งใน

ขาว หมายถึง คนมีความดี ความถูกต้อง มีประโยชน์

ดำ หมายถึง ความไม่ดี ไม่ถูกต้อง ไร้ประโยชน์

ความมืด ความโง่ ไม่ต้องสร้างก็มี

ปัญญา ความสว่าง จะต้องสร้างต้องหา

ดวงอาทิตย์ สว่างกลางวัน

ดวงจันทร์ สว่างกลางคืน

ผู้มีคุณธรรมความดี

สว่างทั้งกลางวันกลางคืน

ถ้าไม่มีโรค ก็ไม่ต้องมีหมอ
ถ้าไม่มีโจร ก็ไม่ต้องมีตำรวจ
แต่ธรรมดาแล้วมันมีอยู่ จึงต้องมีของคู่กัน

ความสว่าง ในความมืด
ความมืด ในแสงสว่าง
ใครหาเห็น.....ย่อมเป็นผู้เจริญ

เมตตาเขา เท่ากับเมตตาเรา
ช่วยเหลือเขา นั่นแหละช่วยเหลือเรา
สงสารเขา นั่นแหละสงสารเรา
เบียดเบียนเขา เป็นการเบียดเบียนเราเอง

๙๖

กลัวอย่างเด็ก
เห็นงูพิษเลื้อยมา เอามือปิดตาตัวเอง
กลัวอย่างผู้ใหญ่
หาทางหลบหลีกแก้ไข ป้องกันตัวเอง

เสื้อผ้าที่ใช้แล้ว ก็ต้องซัก ฟอก รีด เก็บ
กายของเราต้องอาบน้ำ ชำระให้สะอาด
ใจของเราล่ะ
รู้จักชำระล้างให้สะอาดหรือเปล่า

กลองดี เมื่อตีก็ดัง
กลองจัญไร ตีไม่ดัง ดังโดยไม่ได้ตี

ตายอย่างหมาริมถนน

เป็นคนเอาแต่ใจตัวเอง

ตายอย่างบัณฑิต

คิดสร้างความดี มีคุณธรรม

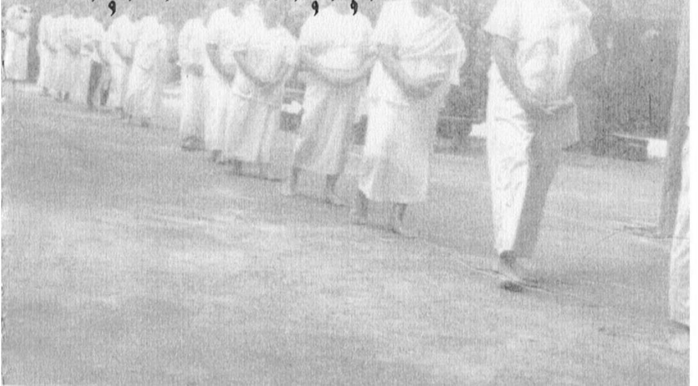
๑๐๐

แบกโลกหนักเหลือหลาย
หามโลกหนักผ่อนคลาย
วางโลก เบาสบาย
ยึดมั่น ถือมั่น มันหนัก
ปล่อยวาง ว่าง ละ เบา

๑๐๑

อยากมาก ทุกข์มาก
อยากน้อย ทุกข์น้อย
หมดอยาก หมดทุกข์
ยิ่งยึด ยิ่งทุกข์
หยุดยึด ก็หยุดทุกข์

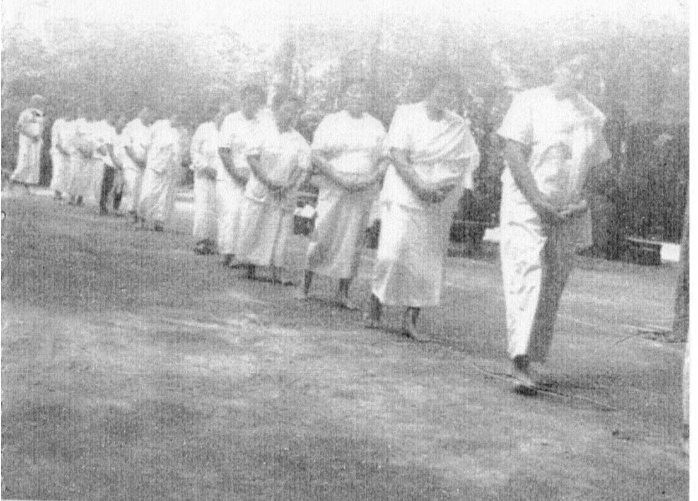
น้ำมนต์ภายนอก
เย็นเดี๋ยวเดียวก็หาย
น้ำมนต์ภายใน (ใจมีธรรมะ)
เย็นสบายตลอดไป

ลืมตาเห็นใกล้ หลับตาเห็นไกล

หลับตาอย่างมีสติ

เกิดผลดีเพราะมีธรรมประจำจิต

ค้นหาธรรมจากธรรมชาติ
มองดูธรรมชาติให้เห็นธรรม

อย่าตื่นข่าว... เขาว่าเอาห้าหาร

เขาสัตว์เกิดที่หลังหูสัตว์

เรามีหูฟังให้ดี พิจารณาให้ถ้วนถี่

สมเหตุผลแล้วจึงเชื่อ

๑๐๖

ได้ยินได้ฟังอะไรแล้วเชื่อเลย ก็ไม่ดี

ได้ยินได้ฟังแล้วปฏิเสธเลย ก็ไม่ดี

คนฉลาดฟังแล้วคิดหาเหตุผล จึงปลงใจเชื่อ

ถาม : ผมเห็นว่า นั่งวิปัสสนา
ไม่เห็นจะเกิดประโยชน์อะไร

ตอบ : เวลาคุณกินอาหารคุณวิ่งกินหรือ?
เวลาคุณทำงานคุณวิ่งทำเอาหรือ?
ถึงพูดได้ว่านั่งไม่เห็นจะเกิดประโยชน์

ผู้ถามกล่าวว่า : ไม่มีใครสอนผมอย่างนี้...

๑๐๘

หญิงนุ่งสั้น จุ๊ดจู๋ ดูไม่สม
ชายไว้ผม ยาวเฟื้อย เลื้อยประไหล่
คนแก่เมา พูดพร่าม ลามจัญไร
เป็นนักบวช ไร้วินัย ก็ยิ่งทราม...

ปากเขา...หูเรา

ปากเขาว่า ด่าทอ ก็ชั่งเขา
หูของเรา เลือกรับ อย่าสับสน
ความนินทา ว่าร้าย นี่แหละคน
หูของตน เลือกรับเอง อย่าเศร้าใจ

เมาตัว ลืมตาย

เมากาย ลืมแก่

เมาคู่ครอง ลืมพ่อแม่

เมาสมบัติ

เมาอำนาจ ลืมศาสนา

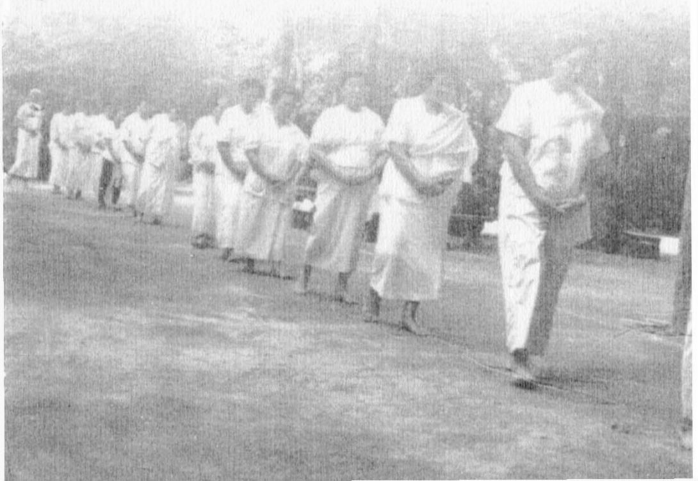
ทำดี ทำถูกต้อง ทำมีประโยชน์
เป็นคุณสมบัติของพระ
ทำไม่ดี ไม่ถูกต้อง ไร้ประโยชน์
เป็นสันดานของมาร

เจ็บแล้วจำ ทำผิดแล้ว รีบแก้
คิดให้แน่ ตรองให้ถูก รีบปลูกฝัง
ฟังให้เป็น เห็นความจริง ทิ้งรัก-ชัง
คอยระวัง จิตไว้ ใจสบาย

กวาดบ้านไปด้วย กวาดใจไปตาม
พยายามล้างจาน และล้างใจด้วย

เกล็ดเพชรในเม็ดทราย **๑๑๔**

ตัวอย่างที่ดี มีค่ากว่าคำสอน
ทำความดี ดีกว่าขอพร

น้ำฝน หล่นจากฟ้า ไหลริน
น้ำบ่อ ขุดจากดิน เพื่อใช้
น้ำคำ กล่าวได้ยิน เสนาะโสต
น้ำจิต เอื้อเฟื้อไว้ สี่นี้มีคุณ

๑๑๖

จงทำดี อย่าดีแต่ทำ

จงพูดดี อย่าดีแต่พูด

จงคิดดีดี อย่าดีแต่คิด

ชีวิตย่อมเจริญ

เป็นเสาหิน อย่าทนง ว่าคงหลัก
ถูกคนผลัก บ่อยเข้า เสายังไหว
เกิดเป็นคน ระวังตน อย่าปล่อยใจ
เมื่อมีใคร ชวนบ่อยๆ อาจคล้อยตาม

เกล็ดเพชรในเม็ดทราย ๑๑๘

คนดีชอบแก้ไข
คนจัญไรชอบแก้ตัว
คนชั่วชอบทำลาย
คนมักง่ายย่อมยากจน

เขาว่าเรา เราอย่าโกรธ ลงโทษเขา
ในเมื่อเรา ไม่เป็น เช่นเขาว่า
หากเราเป็น จริงจัง ดั่งวาจา
ก็ไม่น่า โกรธเขา เราเป็นเอง

๑๒๐

ไก่มีขน คนเห็น ชมว่าสวย
คนเราด้วย ย่อมดี เพราะมีศีล
ราคาสัตว์ มีจำกัด เท่าชีวิน
คนมีศีล ยิ่งเพิ่มค่า ราคาคน

คนด้อยกว่า เรานี้ ยังมีเหลือ
คนที่เหนือ กว่าเรา ก็มีถม
อย่าเย่อหยิ่ง ทรนง มัวหลงงม
อย่าหลงชม ว่าตัวเด่น จะเป็นภัย

๑๒๒

เห็นเพื่อนดีกว่าพ่อ
จะย่อชีวิตให้ต่ำลง
เห็นหมู่พวกดีกว่าแม่
ชีวิตจะแย่ไปข้างหน้า
คนโง่...นั่งคอยวาสนา
คนฉลาด...ใช้ปัญญาสร้างประโยชน์

หมาใดร้าย ขบกัด และเห่าหอน
เราอย่าย้อน กัดหมา มันน่าขัน
อันคนชั่ว ใจทราม ก็เช่นกัน
จงหลีกมัน อย่าถือสา หาความเลย

ห้ามไฟไว้ ไม่ให้ มีควัน
ห้ามสุริยะ แสงจันทร์ ส่องได้
ห้ามน้ำมูล ให้หัน ไหลกลับได้นา
ห้ามสิ่งนี้ ไว้ได้ จึงห้ามนินทา

บูชาด้วย ดอกไม้ และธูปเทียน
กลับวนเวียน พาให้หลง เข้าดงได้
บูชาด้วย ปฏิบัติธรรม นำส่องใจ
ย่อมส่งให้ ถึงวิมุติ สูงสุดเอย

๑๒๖

งามผิวพรรณ นอกนั้น ผ่านวัย
งามอยู่ ไม่เท่าไหร่ เปลี่ยนได้
งามใน เพราะมีใจ ยึดสัตย์...ศีลแฮ
งามอยู่ ด้วยธรรมไซร้ แก่แล้วยิ่งงาม

มาถึงวัด เห็นดิน และต้นไม้
ยังมิใช่ เห็นวัด ดั่งความหมาย
รู้จักวัด ต้องฝึกหัด ทั้งใจกาย
จึงจะได้ บ่งชัด เห็นวัดจริง

ของเก่า มีคุณค่า ควรรักษา ให้คงที่
ของใหม่ สิ่งใดดี ควรประยุกต์ เข้าด้วยกัน
หากรวม ของเก่าใหม่ เข้ากันได้ ยิ่งสำคัญ
โลกเย็น เป็นสุขสันต์ ข้อสำคัญ อยู่ที่คน

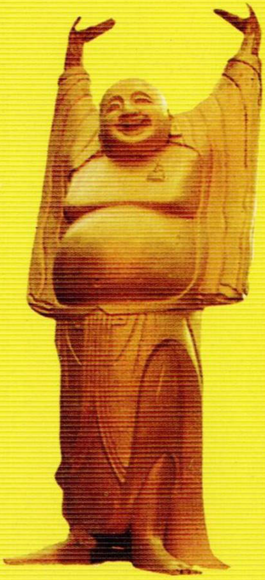
แบกโลกหนักเหลือหลาย

หามโลกหนักผ่อนคลาย

วางโลก เบาสบาย

ยึดมั่น ถือมั่น มันหนัก

ปล่อยวาง ว่าง ละ เบา

พระมหาโพธิสัตว์